

הַלְבוֹת שַׁבַּת פֶּרֶק ז

א. מְלָאכוֹת שְׁחִיבִין עֲלֵיהֶן סִקְלָה וְכָרֶת בְּמִזִּיד, אוֹ קָרְבֵּן חֲטָאת בְּשִׁגְגָה מִהֵן אָבוֹת, וּמִהֵן תּוֹלְדוֹת; וּמִנֵּין כָּל אָבוֹת מְלָאכוֹת, אַרְבָּעִים חֹסֶר אַחַת. וְאֵלּוּ הֵן הַחֲרִישָׁה, וְהַזְרִיעָה, וְהַקְצִירָה, וְהַעֲמֹר, וְהַדִּישָׁה, וְהַזְרִיחַ, וְהַבְרִירָה, וְהַטְחִינָה, וְהַהֲרַקְדָּה, וְהַלִּישָׁה, וְהָאִפִּיחַ, וְהַגְזִיזָה, וְהַלְבוֹן, וְהַנְפּוּץ, וְהַצְבִּיעָה, וְהַטְוִיחַ, וְעֵשִׂית הַנִּירִין, וְהִנְסַכְת הַמַּסְכָּה, וְהָאֲרִיגָה, וְהַבְצִיעָה, וְהַקְשִׁירָה, וְהַהֲתַרָה, וְהַתְפִּירָה, וְהַקְרִיעָה, וְהַבְנִין, וְהַסְתִּירָה, וְהַהֲכִיחַ בַּפְּטִישׁ, וְהַצִּידָה, וְהַשְׁחִיטָה, וְהַהֲפֹשֵׁטָה, וְהַהֲעַבְדָה, וּמַחֲקִיקַת הָעוֹר, וְחִתּוּכּוֹ, וְהַפְתִּיכָה, וְהַמְחִיקָה, וְהַשְׂרִטוּט, וְהַהֲבַעֲרָה, וְהַכְּפוּי, וְהַהוֹצָאָה מִרְשׁוֹת לְרְשׁוֹת.

ב. כָּל אֵלּוּ הַמְלָאכוֹת וְכָל שֶׁהוּא מַעֲנִינָן, הֵן הַנִּקְרָאִין אָבוֹת מְלָאכוֹת. כִּיצַד הוּא עֲנִינָן: אֶחָד הַחֹרֶשׁ, אוֹ הַחוֹפֵר, אוֹ הָעוֹשֶׂה חֲרִיץ הָרִי זֶה אֵב מְלֹאכָה: שְׁכָל אַחַת וְאַחַת מִהֵן חֲפִירָה בְּקֶרֶקַע, וְעִנִּין אֶחָד הוּא.

ג. וְכֵן אֶחָד הַזּוֹרֵעַ זְרָעִים, אוֹ הַנוֹטֵעַ אֵילָנוֹת, אוֹ הַמְּבַרִּיךְ אֵילָנוֹת, אוֹ הַמְּרַכִּיב, אוֹ הַזּוֹמֵר כָּל אֵלּוּ אֵב אֶחָד הֵן מֵאָבוֹת מְלָאכוֹת, וְעִנִּין אֶחָד הוּא: שְׁכָל אַחַת מִהֵן לְצַמַּח דָּבָר הוּא מִתְכַּוֵּן.

ד. וְכֵן אֶחָד הַקּוֹצֵר תְּבוּאָה אוֹ קִטְנִית, אוֹ הַבוֹצֵר עֲנָבִים, אוֹ הַגּוֹדֵר תְּמָרִים, אוֹ הַמוֹסֵק זֵיתִים, אוֹ הָאוֹרֵחַ תְּאֵנִים כָּל אֵלּוּ אֵב מְלֹאכָה אַחַת הֵן: שְׁכָל אַחַת מִהֵן לַעֲקֹר דָּבָר מַגְדוּלִיו מִתְכַּוֵּן. וְעַל דֶּרֶךְ זֶה, שָׁאֵר הָאָבוֹת.

ה. הַתּוֹלְדָה, הִיא הַמְלֹאכָה הַדּוּמָה לָאֵב מֵאֵלּוּ הָאָבוֹת. כִּיצַד: הַמַּחֲתִּף אֶת הַיָּרֵק מֵעֵט מֵעֵט לְבִשְׁלוֹ, הָרִי זֶה חַיִּב שְׁזוֹ הַמְלֹאכָה תּוֹלְדַת טְחִינָה, שֶׁהַטּוֹחַן לּוֹקַח גּוֹף אֶחָד וּמַחֲלִקוֹ לְגוֹפִים הֶרְבֵּה; וְכָל הָעוֹשֶׂה דָּבָר הַדּוּמָה לַזֶּה, הָרִי זֶה תּוֹלְדַת טּוֹחַן. וְכֵן הַלּוֹקַח לְשׁוֹן שְׁלִמְתַּכְתּוֹ, וְשָׂף אוֹתוֹ כְּדִי לַקַּח מֵעַפְרוֹ כְּדֶרֶךְ שְׁעוֹשִׂים צוּרְפֵי הַזֶּהָב הָרִי זֶה תּוֹלְדַת טְחִינָה.

ו. וְכֵן הַלּוֹקַח חֵלֶב, וְנָתַן בּוֹ קֶבֶח כְּדִי לַחֲבֹצוֹ הָרִי זֶה חַיִּב מְשׁוּם תּוֹלְדַת בּוֹרֵר, שֶׁהָרִי הַפְּרִישׁ הַקּוֹס מִן הַחֵלֶב; וְאִם גָּבְנוּ וְעָשְׂהוּ גָבְנָה, חַיִּב מְשׁוּם בּוֹנֶה שְׁכָל הַמְּקַבֵּץ חֵלֶק אֶל חֵלֶק וְדִבֵּק הַכֹּל עַד שִׁיעֲשׂוּ גּוֹף אֶחָד, הָרִי זֶה דּוּמָה לְבִנְיָן. וְכֵן לְכָל מְלֹאכָה וּמְלֹאכָה מֵאֵלּוּ הָאָבוֹת, יֵשׁ לָהֶן תּוֹלְדוֹת עַל דֶּרֶךְ זֶה שְׁאֻמְרָנוּ; וּמִגּוֹף הַמְלֹאכָה הַנַּעֲשִׂית בַּשַּׁבָּת, תִּדַּע מַעֲיִן אֵיזָה אֵב הִיא, וְתוֹלְדַת אֵיזָה אֵב הִיא.

ז. אֶחָד הָעוֹשֶׂה אֵב מֵאָבוֹת מְלָאכוֹת, אוֹ תּוֹלְדָה מִן הַתּוֹלְדוֹת בְּמִזִּיד, חַיִּב כָּרֶת, וְאִם בָּאוּ עֲדִים, נִסְקָל; בְּשׁוּגָג, חַיִּב חֲטָאת קְבוּעָה. אִם כֵּן, מֶה הַפֶּרֶשׁ יֵשׁ בֵּין הָאָבוֹת וְהַתּוֹלְדוֹת: אֵין בִּינֵיהֶן הַפֶּרֶשׁ, אֲלָא לְעִנִּין הַקָּרְבֵּן בְּלֶבֶד שֶׁהָעוֹשֶׂה בְּשׁוּגָג אִם עָשָׂה אָבוֹת הֶרְבֵּה בְּהַעֲלֵם אֶחָד, חַיִּב חֲטָאת עַל כָּל אֵב וְאֵב; וְאִם עָשָׂה אֵב וְתוֹלְדוֹתָיו בְּהַעֲלֵם אֶחָד, אֵינוֹ חַיִּב אֲלָא חֲטָאת אַחַת.

ח. כִּיצַד: הָרִי שֶׁחָרֵשׁ, וְזָרַע, וְקָצֵר בַּשַּׁבָּת בְּהַעֲלֵם אֶחָד חַיִּב שְׁלוֹשׁ חֲטָאוֹת; וְאִפְלוּ עָשָׂה הָאֲרָבָעִים חֹסֶר אַחַת בְּשִׁגְגָה, כְּגוֹן שֶׁשָּׂכַח שְׁאֵלּוּ הַמְלָאכוֹת אֲסוּרוֹת לַעֲשׂוֹת בַּשַּׁבָּת חַיִּב עַל כָּל

מְלָאכָה וּמְלָאכָה חֲטָאת אַחַת. אֲבָל אִם טָחַן, וְחָתַךְ הִירָק, וְשָׁף
לְשׁוֹן שְׁלִמְתְּכָת בְּהָעֵלִם אֶחָד אֵינוֹ חַיֵּב אֲלָא חֲטָאת אַחַת, שֶׁהֲרִי
לֹא עָשָׂה אֲלָא אֵב אֶחָד וְתוֹלְדוֹתָיו. וְכֵן כָּל פְּיוּצָא בְּזֶה.

ז. הָעוֹשֶׂה מְלָאכּוֹת הַרְבֵּה מֵעֵין מְלָאכָה אַחַת בְּהָעֵלִם אֶחָד,
אֵינוֹ חַיֵּב אֲלָא חֲטָאת אַחַת. פִּיּוּצָא: הָרִי שְׁזָרַע, וְנָטַע, וְהִבְרִיךְ,
וְהִרְפִּיב, וְזָמַר בְּהָעֵלִם אֶחָד אֵינוֹ חַיֵּב אֲלָא חֲטָאת אַחַת, שֶׁכָּלֵן
אֵב אֶחָד הֵן. וְכֵן כָּל פְּיוּצָא בְּזֶה.